

Biser 30

JU Osnovna škola „Behaudin Selmanović“

Sarajevo, juni, 2020.

SADRŽAJ

TAKMIČENJA I POSTIGNUĆA UČENIKA	4
ODBOJKA TAKMIČENJE	5
ČARLAMA KIDS TURNIR	6
IZVJEŠTAJ SA PLANINARSKIH POHODA	7
POSJETA INSTITUCIJAMA KULTURE	9
IV2 U 2019/2020.	10
ŠKOLA U PRIRODI	11
2. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA	12
UČITELJ GODINE	13
IZ PERA NAŠIH LITERATA	15
ISTRAŽIVAČKI RADOVI UČENIKA V RAZREDA	19
IZ PERA NAŠIH LITERATA	21
LIKOVNI KUTAK	22
EKO - DATUMI	24
ZANIMLJIVOSTI IZ SVIJETA BIOLOGIJE	25
ZANIMLJIVI KUTAK IZ GEOGRAFIJE	26
ONLINE NASTAVA	27
VOLIM TE, MAMA	29
SRETAN TI ROĐENDAN, DRAGA MOJA ŠKOLO	30
ZANIMLJIVA MATEMATIKA	31
BISERI MUDROSTI	32

IZDAVAČ

- **Urednik:** Edina Žugor - Šalaka

- **Tehnički urednik:** Šeherzada Tahić

- **Nastavnici sarednici:**

Selmir Fehratović, Semina Vileš - Šipo, Nermin Imamović, Nafija Ljajić, Hajrija Velić, Edita Trnka, Mubera Ibrović, Elvedina Žunić, Elvira Imamović, Mirsad Muharemović, Muhamed Pjevo, Elvira Karasoftić, Dženita Demir, Lamija Čelik

- **Učenici saradnici:**

Lamija Perviz, Elmina Fidahić, Layla Kalkan, Sumeja Mešić, Nejla Helać, Merjema Hodžić, Lejla Žunić

* * *

Ako ste se ikada zapitali koji je to grad ljubavi?

Odgovor možete pronaći u Šeher Sarajevu.

Tu su ljubavi vječne, iskrene
pune mirisa i sreće.

Kapije Sarajeva su vječno otključane, a priče svake
majke poučne.

Sebilj koji živi, noć,dan.

A ukrasi Čaršije kao san.

Svaki kut Sarajeva ima posebnu uspomenu, a na
spomen sreće srce zaigra u trenu

Dragi naši učenici!

Pred Vama je novi broj časopisa Biser.

Vjerujemo da ste ga jedva čekali i da ćete uživati u
čitanju istog.

Ispunjen je raznovrsnim sadržajem koji je rezultat
vašeg i našeg rada tokom cijele godine.

Nadamo se da ste ponosni na svoje rezultate i ovom
prilikom vam želimo čestitati na istim i zaželjeti
ugodan raspust i puno sreće i uspjeha u narednoj
školskoj godini.

Vaša redakcija!

TAKMIČENJA I POSTIGNUĆA UČENIKA U ŠKOLSKOJ 2019/2020. GODINI

<i>PLASMAN</i>	<i>PREZIME I IME UČENIKA/NASTAVNIKA</i>	<i>PREZIME I IME NASTAVNIKA</i>	<i>NAZIV TAKMIČENJA</i>
1.mjesto	Zunđa Anel	Fehratović Selmir	Atletika - 1000 m
1.mjesto	Halilović Ajdin	Fehratović Selmir	Atletika - 60 m
1.mjesto	Dudojević Danis	Vileš-Šipo Semina	Geografija
1.mjesto	Dudojević Danis, Bakaran Džejla i Fehrić Lejla	Vileš-Šipo Semina	Geografija - ekipno
2.mjesto	Selimović Imran	Fehratović Selmir	Atletika - Skok u dalj
2.mjesto	Barimac Nihad	Fehratović Selmir	Atletika - 300 m
2.mjesto	Ekipno	Fehratović Selmir	Štafeta 4x100, dječaci
2.mjesto	Šabić Lejla	Fehratović Selmir	Atletika - Skok u dalj
2.mjesto	Ekipno - dječaci	Fehratović Selmir	Mali nogomet
2.mjesto	Ekipno - djevojčice	Fehratović Selmir	Odbojka
2.mjesto	Dudojević Danis	Fazlagić Alma	Fizika
3.mjesto	Zunđa Anel	Fehratović Selmir	Atletika - 300 m
3.mjesto	Ekipno	Fehratović Selmir	Štafeta 4x100, djevojčice
3.mjesto	Omerović Adin	Fehratović Selmir	Atletika - Skok u dalj
3.mjesto	Mršo Ermin	Fehratović Selmir	Atletika - 300 m
3.mjesto	Ekipno, ukupan plasman	Fehratović Selmir	Atletika
3.mjesto	Ekipno	Fehratović Selmir	Košarka, dječaci

<i>PLASMAN</i>	<i>PREZIME I IME UČENIKA/NASTAVNIKA</i>	<i>PREZIME I IME NASTAVNIKA</i>	<i>NAZIV TAKMIČENJA</i>
1.mjesto	Halilović Ajdin	Fehratović Selmir	Atletika - 60 m
2.mjesto	Zunđa Anel	Fehratović Selmir	Atletika - 1000 m
3.mjesto	Halilović Ajdin	Fehratović Selmir	Atletika - 60 m

I ove, kao i prethodnih godina, naši su učenici bili vrijedni na svim poljima i učestvovali na takmičenjima organizovanim u ovoj školskoj godini. Postignuti su značajni rezultati, a naši su učenici, kao i dosad, pokazali da su dostojni predstavnici naše škole.

Općinsko takmičenje / odbojka

U sportskoj sali OŠ „ Mustafa Busuladžić“ održano je općinsko takmičenje iz odbojke za djevojčice gdje su učenice naše škole ostvarile izvanredan uspjeh osvojivši 2. mjesto u konkurenciji 15 novogradskih osnovnih škola.

Općinsko takmičenje /atletika

Na atletskom poligonu Atletskog kluba „Sarajevo“ održano je općinsko takmičenje iz atletike gdje su učenici naše škole ostvarili sjajan rezultat osvojivši 3. mjesto u EKIPNOM plasmanu.

Kantonalno takmičenje /atletika

Na atletskom poligonu Atletskog kluba „Sarajevo“ održano je KANTONALNO takmičenje iz atletike gdje su učenici naše škole ostvarili sjajne rezultate u pojedinačnoj konkurenciji :

2. mjesto – Halilović Ajdin (9-2) – trčanje na 60 metara

2. mjesto – Zunda Anel (9-1) – trčanje na 1000 metara

4. mjesto – Barimac Nihad (8-2) – trčanje na 300 metara

5. mjesto - Barimac Nihad (8-2), Brajanović Mahir (9-1),

Imamović Emir (9-1), Halilović Ajdin (9-2) – štafeta 4x100 metara.

Nastavnici: Amila Bilal i Selmir Fehratović

ČARLAMA KIDS TURNIR

01.12.2019. godine održan je ČARLAMA KIDS TURNIR u malom nogometu gdje su učenici naše škole ostvarili sjajan uspjeh osvojivši 2.mjesto. Pored pehara i medalja, učenik naše škole Barimac Nihad je proglašen za najboljeg strijelca turnira.

Za ovaj uspjeh zaslužni su sljedeći učenici:

Barimac Nihad 8-2

Omerović Adin 8-2

Gušić Bećir. 8-3

Selimović Tarik. 8-3

Katana Nedim. 8-3

Čamdžić Mirzet. 7-1

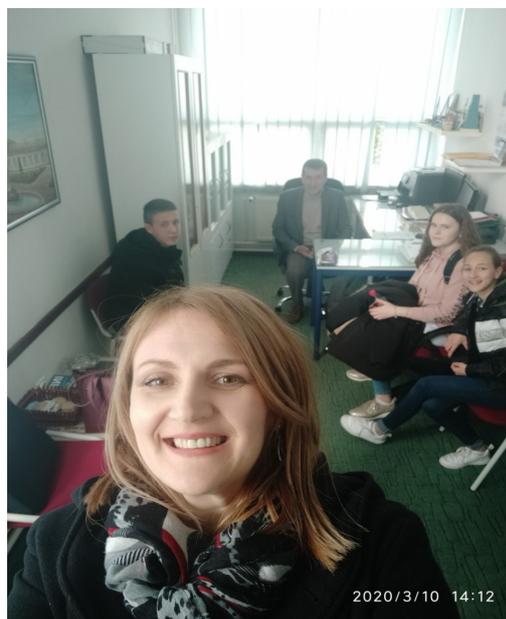
Nastavnik: Selmir Fehratović

GEOGRAFIJA TAKMIČENJE

Općinsko takmičenje:

Velika nam je čast da predstavimo naše učenike koji su svojim radom i trudom pokazali da mogu biti najbolji. Održano je općinsko takmičenje iz geografije u prostorijama Osnovne škole „Džemaludin Čaušević“ i naši učenici su ostvarili 1. mjesto. Učenici koji su učestvovali na ovom takmičenju su: Dudojević Danis, Lejla Fehrić i Džejla Bakaran.

Nastavnica: Semina Vileš –Šipo

IZVJEŠTAJ

sa planinarskih pohoda na Crepoljsko, Trebević i Bjelašnicu

Zaista velik broj vannastavnih aktivnosti u našoj školi dodatno je obogaćen radom Planinarske družine. Naši učenici su uzeli učešće u aktivnostima PSD "Zlatni ljiljan" sa kojima imamo izuzetnu saradnju.

U moru aktivnosti, pored teorijske nastave u učionicama, naši učenici su uzeli učešće u planinarskim pohodima PSD "Zlatni ljiljan". Želimo istaći tri pohoda:

- ◆ Planinarska družina naše škole (31 član), u subotu 20.4.2019. godine je učestvovala u planinarskom pohodu na Crepoljsko. Učešće su uzela ukupno 404 mlada planinara.
- ◆ Planinarska družina naše škole (18 članova), u nedjelju 9.6.2019. godine je učestvovala u planinarskom pohodu na Trebević.
- ◆ Planinarska družina naše škole (22 člana), u subotu 12.10.2019. godine je učestvovala u planinarskom pohodu na Bjelašnicu. Učešće je uzelo više od 300 mladih planinara.

Crepoljsko - 20.4.2019. godine.

9.6.2019. godine – Trebević

12.10.2019. godine – Bjelašnica

Ostajte zdravo uz planinarski pozdrav - vedro!

POSJETA INSTITUCIJAMA KULTURE

Bošnjacki institut

25.10.2019. godine, u organizaciji Službe za obrazovanje, kulturu i sport Općine Novi Grad Sarajevo, učenici sedmih razreda naše škole, u pratnji razrednika Šeherzada Tahić i Selmir Fehratović posjetili su Bošnjacki institut – Fondacija Adila Zulfikarpašića, Svrzinu kuću, Gazi-Husrev begovu biblioteku i Zemaljski muzej.

Svrzina kuća

Gazi - Husrev begova biblioteka

Zemaljski muzej

POSJETA KINU CINEMA CITY

U srijedu, 16.10.2019. godine učenici VI razreda zajedno sa razrednicima Hajrijom Velić i Mirsadom Muharemovićem posjetili su sarajevski multiplex Cinema City. Učenici su sa uživanjem pogledali animirani film *Jeti-snježni čovjek* i tom prilikom dobili pohvale od osoblja kina za uzorno ponašanje.

IV2 u 2019/2020.

Accelerator Lab, novi odjel u UNDP-u organizovao je događaj javnog predstavljanja u Dječijoj kući na Grbavici.

Prisustvovali su kreativnoj LEGO radionica na temu "Moj kvart u budućnosti". Pokazali su kreativnost, učili se timskom radu i izlaganju svojih ideja.

FTV - Kviz „Svi za 5!“

U saradnji sa agencijom Insajder učenici sa učiteljicom Dženitom Demir posjetili planinu Trebević uz vožnju Sarajevskom žičarom.

ŠKOLA U PRIRODI ZA ŠKOLSKU 2019/2020. GODINU

Škola u prirodi je realizovana u periodu od 26. 02. 2020. do 28. 02. 2020. godine u Šabićima na Bjelašnici. U Školi u prirodi je boravilo 63 učenika IV razreda i 3 učiteljice: Elvira Imamović, Dženita Demir i Lamija Čelik.

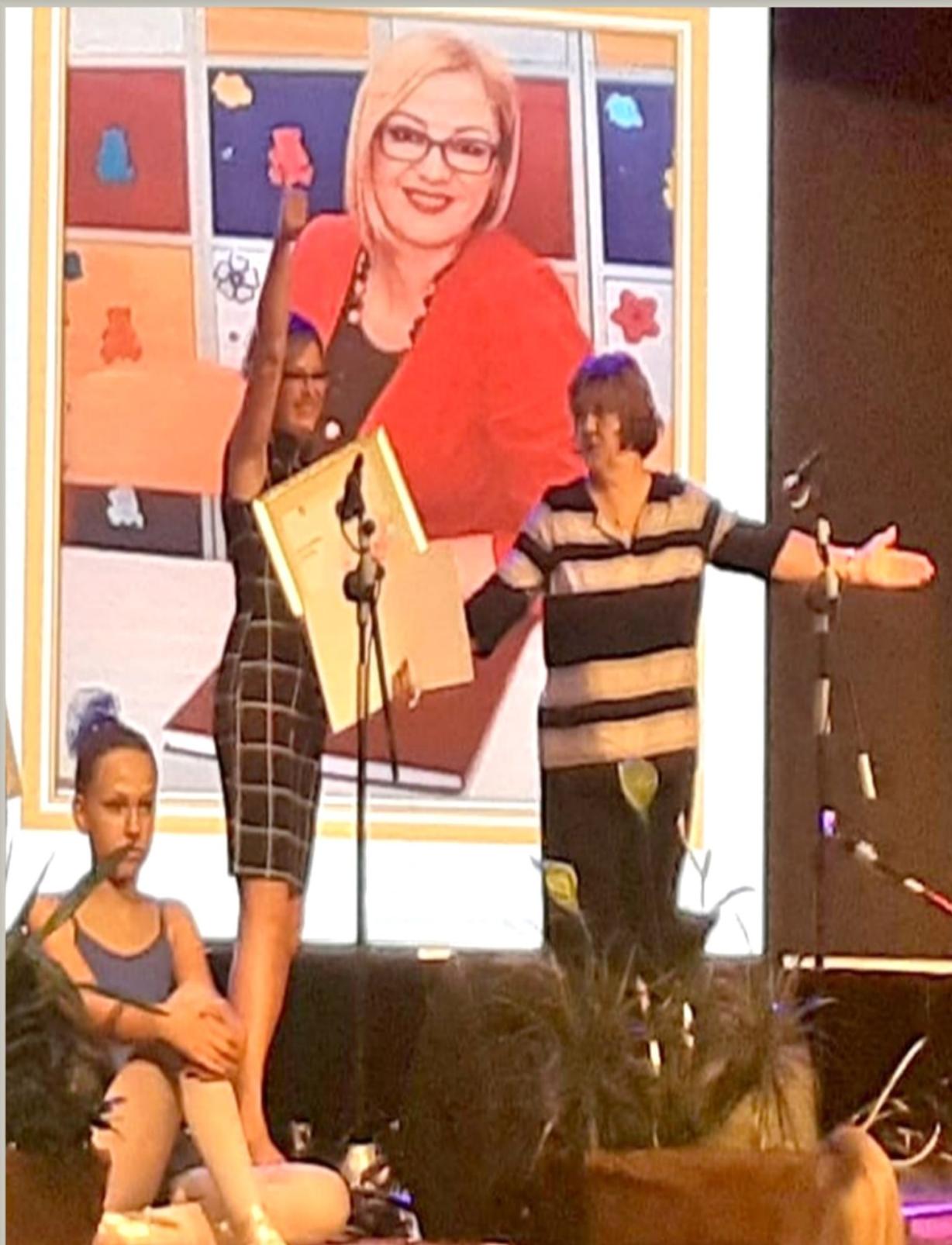

Učitelj godine

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo

2018/2019.

Mr. sci. DŽENITA DEMIR

UČITELJ! Šestoslovna riječ, a tako puno znači, toliko toga nosi. Dubinu, širinu, snagu..." Učitelj godine" - Dženita Demir. Naša Dženi! "Uči", kako je njeni učenici oslovljavaju. To je žena koja na stazi uspjeha nema tačke. Za nju su riznice znanja i otkrivanja bogate i neiscrpne, ideje iz nje kuljaju k'o vulkanska lava. Toplom riječju i vedrim osmijehom dariva i učenika i kolegu, savjetom, podrškom. Priznanje " Učitelj godine" je veliko. Još je veće kad je upućeno pravoj osobi. Naša Dženi jeste ta!

2. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA - Obrazovanje i informacione tehnologije

29.10.2019. godine je održana 2. Međunarodna konferencija - Obrazovanje i informacione tehnologije. Ime naše škole ostalo je zapisano na ovoj, izuzetno važnoj konferenciji.

Nastavnica Ajla Halilović i učiteljice Dženita Demir i Elvira Karasoftić su učestvovala na ovoj konferenciji u ulozi predavača i predstavile inovacije u svom radu, tj na koji sve način se mogu iskoristiti micro:bit i Arduino u redovnoj nastavi. Također su ukazale na važnost izuzetne saradnje i kooperaciju nastavnika i učitelja, te učenika mlađeg i starijeg školskog uzrasta.

“Goražde“

Prvi koraci, prve riječi, prve divne uspomene vežu me za rodni grad Goražde. Drina tekući odnosi tugu i nespokoj, a donosi sreću i mir. Džamije su sa svih strana opkoljene uskim uličicama stare čaršije. Ljudi nasmijanih lica prolaze mostom zbog ljepote koju Goražde ima. Kada se oblaci spustiše odjednom iz svojih njedara izbaciše kišu, kapi, majčine suze. Tiho posmatram bezbroj kapljica kako padaju s neba i uživam u njihovoj melodiji. Stare građevine prkose vremenu, jakim kišama i udarima vjetra. Kiša se ponovo poigrala sa razigranom dječicom, dok drveće raširenih ruku napokon dočeka dašak sa svježinom.

Merjema Hodžić VIII-2

* * *

Samo slušaj, zatvori oči i slušaj tu tišinu koja vrišti i plače, slušaj i čut ćeš svakog heroja i svaki dragulj ovog grada. Grad u kojem su male bijele tvrđave mnogo bolnije nego one velike koje budu oči ljepotom i historijom, one budu oči, ali ove druge srce, dušu. Svaka sekunda koju otkuca Sahat-kula je još jedan dokaz da ovaj grad stoji ponosno, ali prošlost i one crvene latice što ga prekrivaju su mu u srcu. Svaka ulica je bila, a i sada je ispunjena sevdahom kojeg ima samo jedan grad... moj grad.

Elmina Fidahić VIII –1

„Oblak“

Da li je ova pjesma pisana za one koji lete vjetrom pa ih poslije taj vjetar raznese i ponovo vrati na Zemlju? – da li je pisana za one koji tragaju za pogačom, zlatom ili vlašću?

Ne nije. – napisana je za one koji nađu i pogaču i vlast „Vjetar visine“ nije pojam koji označava običan vjetar, već je pojam koji pjesnik koristi da bi iskazao to da se ti ljudi zanose iluzijama koje njihove oči vide.

Da li znaš šta je taj vjetar visine? – E, pa, znaj da je to vjetar koji je gore. Ali evo, krenut ću od početka. Taj vjetar te prati u tvom životu, bilo da je tvoj put života trajanje zlatom, bilo da je traganje za vlašću ili za zrnom po zrnom da bi dobio pogaču.

Da li tim putem krvariš ljepotu? – Ustvari, to znači da li tim putem hodaš kao prvake i napraviš svojih ruku djelo, a da niko ne zna da si to ti i niko ti ne –čestita?

Pa onda, eh onda... - Onda dođu pozlaćeno zraku sreće koje se vijuga na vjetru visine i mame tvoje nesretno srce i naivne oči dajući to i vlast, zlato i mnogo zrna. Lagano pođeš prema njima, a vjetar te lukavo podigne u ljepote naseljene kojima si se divio i maštao dok si stajao na zemlji, a sada zamisli! Letiš visinama kakvim nijedna ptica nije ni sanjala letjeti.

To malo pomuti razum, zar ne? Onda zaboraviš ko si bio i postaneš netko gori, pohlepan, zao. Ali znaj majka priroda nauči te lekciju, baš kao život, pa te taj vjetar raznese i u jednom treptaju oka već padaš.

Pa padneš u svoje trnje koje sada mnogo više boli, nego kada si bos gazio po njemu. – a znaš li zašto? – Otuda te gleda jedan oblak, pojedinac, sam jedinstven.

Nije dozvolio da ga vjetar uništi baš kao što je tebe. Uzdisao si uz vjetar, da, ali se tim zlatom pozlatio jer svijet je i postao je bolji sa tim zrnevljem, nahranio, sa tom vlašću izgradio.

Eh, tako je kada ne slušaš svoje srce.

Layla Kalkan VIII—1

GAZEL SARAJ-GRADU

Saraj-grad, grad heroja
Bisera koji ga i danas štite

Grad izgrađen na lokvama krvi i moru suza
Grad uzdignut na nepravdi i bolu

Grad koji ti ispriča roman kad ga pogledaš
A da ni riječ ne progovori

Gledam Sebilj, tabiju, sahat - kulu i Vijećnicu kako
Prkose vremenu
Gledam i nikad se neću nagledati tih ljepota

Nebitno da li je pokriven bjelim čarnim pahuljama
il' obasjan sjajnim kristalima
Svoju ljepotu nikada izgubiti neće

Elmina Fidahić VIII - 1

NE ŽELIM DA SAGINJEM GALVU

Ne želim da živim u Zemlji gdje nisam slobodna.
Ne želim da se dijelimo po vjeri, imenu i nacionalnosti.
Ne želim da se ljudi gledaju drugim očima, iskazujući bijes i mržnju.
Ne želim da ljudi troše vrijeme na loše stvari nanoseći drugima zlo.
Ne želim da živimo u strahu, da se slobodno krećemo po ulici.
Ne želim da se donose loše odluke .
Ne želim da me ljudi lažu.
Ne želim da iko gazi narod i da vodimo tuđe ratove.

Merjema Hodžić VIII - 2

***

„Umivaju li suze oči kao što kajanje umiva dušu, skidajući teret sa srca crnoga što je izgubilo pojam bjeline. Kao da plovi slijepo dubinama mora što obraz daje tamnoj, pustoj noći u čijem si zagrljaju izgubljen.

Otplovio si u duboke vode i više ne vidiš razliku između noći i svitanja. Dosadilo ti je to sve, ali ne možeš da nađeš svjetlo pa ga kradeš od drugih sve dok ne budeš imao od koga da ga uzmeš.

Život je kao voda. Baš kao što po njoj mirno plovi bijela lađa, tako se ona uzburka i razbije je o stijenu u paramparčad.

Daje li onaj gore uspjeh kada ga se zaželiš, cijepa li on stijenu kad se kao rijeka zaželiš korita. Ne, čovječe! Tebi je život podaren jer za to nema ni nagrade ni krivca. Ne pratiš tuđe puteve nego plačeš za svoj, ne uzimaš tuđi tron, već svoj stičeš. Ti si pisac svoje priče i, dok žariš i krvariš ljepotom kupeći sve pred sobom tako kad uzmeš prevelik zalogaj i ostaneš bez daha, vatra će se ugasiti i ostat će samo hladni grumen lave koji će jedino teret vremena moći savladati.

***

Šta donosi rat? Šta donose kočije užasa i bola pogonjene hrpom pametnih ljudi koji se šale sa nama ili hrpom glupana koji misle ozbiljno. Tada kada gusta magla prođe dolinom, iza sebe ostavlja samo pepeo i čađ, a kada i vjetrovi pometu, iza njih ostaje samo suša i glad. I tad, kada će suze djece puniti korita, sokaci postanu strmiji, a noge sve teže. Tada kad poznata lica nestaju na liniji, a ti se moliš da, ako će ga već prekriti cerada sudbine da se ti prije smrću upoznaš i riješiš dušu iskušenja hoćeš li ga još jednom čuti kako zove tvoje ime. Sebično ili ne, ali taj „rat“ se shvata kada se iskuša na vlastitoj koži, čak još malo dublje od toga.

I kada se jednog jutra probudiš i čuješ pucanj i smijeh i shvatiš „gotovo je, sve je gotovo“ i dok gledaš ljude kako paradiraju ulicama zapitat ćeš se da li ih stvarno gledaš sa svog prozora ili kroz rupicu na oblacima. Nakon što shvatiš da sve to posmatraš iz komfora svoje sobe, zapitat ćeš se da li je isto živjeti kao heroj ili kao kukavica? Ta misao naiđe tek kada oluja prođe, a tokom ljeta si misao „puno ih je kao ja, zašto bih ja bio izuzetak, ionako ćemo svi umrijeti na ovaj ili onaj način“

Nakon svakog požara ostaje šteta. Neki su ga rasplamsavali, neki su bježali, neki ga gasili, a neki su gasili sami sebe. Ali tokom rata nema puno mjesta za druge. Ljudi su ograde, a srce počne da zida zidine da ga neko ne bi pogodio svojim riječima, da slučajno ne bi zaboravili na svoje potrebe.

Perviz Lamija VIII - 2

„Moj djed“

Moj djed bio je velik čovjek. Njegovo izborano čelo izgledalo poput polja namočenog prozirnim kapljicama kiše. U krupnim smeđim očima, koje su natkrivale obrve guste kao lovorova šuma, vatra života je gorjela do prije šest godina. Tada ga je smrt uzela pod svoje hladno okrilje.

Tvrdoglavost i upornost bile su glavne osobine moga djeda. Čak i sa osamnaest godina nije izbjegavao motiku. Najviše je volio raditi sam, mrzio je kada ga neko uči pameti. On je bio zidar. Izvrstan zidar i sam je našoj porodici sagradio veliku kuću. Posebno je bio vješt u lovu. Preciznijeg strijelca njegov kraj nije poznao. Sam samcat izrezbario je karabinku koja sada leži duboko zakopana ispod kućice na drvetu kojom me je iznenadio za moj peti rođendan. Uvijek mi je govorio o svojim pustolovinama dok je bio mlad, a ja bih ga pomno slušala satima. Nadam se da ću biti kao on, tako pametna i hrabra. Ja ga mnogo volim i nikad mi neće prestati biti uzor.

Layla Kalkan VIII -1

Postala sam žrtva ljubavi njene

Ljubavi, koju ne dam lahko povrijediti. Strah koji me noću obuzima, kao da me nekad zora neće poljubiti, ona odnese govorom, što me uvijek u siguran zagrljaj nosi.

Ali, ono kad imam dubok rez u srcu, ona ga željno, bez mučenja sklopi. Suze često lijem većinom zbog sebe, jer ponekad me saznanje da je ona tako dobra osoba, boli. Boli, jer imam nevraćeni dug. Pa čak i kad mjesec pobjegne stazom istom, ona me, kao dobar razlog da trebam ustati ranije, pomiluje po kosi i spusti dva-tri šapata od kojih se odmah osjećam probuđena. I kad, možda zbog mene dva prozirna dukata pusti, meni više nije onaj osmijeh koji sam maloprije imala, nije više ona sreća za kojom sam čeznula. Jer, moja sreća je u njoj i njena ljubav nema duplikat.

Nejla Helać VIII - 2

Stari sat

Bio je još jedan dosadan dan. Odlučila sam se popeti na tavan i pronaći neku igračku. U jednoj od kutija pronašla sam stari sat. Bio je umotan u zaštitnu foliju. Izgledalo je kao mala kućica, zato što je iznad kruga sa kazaljka i zlatnog klatna imao izrezbaren krov. Njegova veličina me je podsjećala na kućicu za ptice izgrađena od čvrstog drvenog materijala, boje zelenih trešanja. Otac mi je rekao da je to ručni sat, rad njegovog deda, moga pradeda. Bez obzira na njegove godine i dalje je pokazivao tačno vrijeme i bio čuvar nekog davnog vremena, kada su ljudi vlastitim rukama izrađivali divne stvari. Bila sam oduševljena starim satom i potpuno sam zaboravila na igračku po koju sam došla. Pažljivo sam ga vratila u kutiju da bi sačuvalo taj divni izgled do našeg narednog susreta. Zaista je istina da ti stari satovi imaju dušu njihovih graditelja.

Istraživački radovi učenika petog razreda u vrijeme online nastave

BOSANSKA TRADICIONALNA KUHINJA/ Posuđe tradicionalne bosanske kuhinje

Posuđe tradicionalne bosanske kuhinje je uglavnom bilo bakreno – kalaisano, dok je pojedino bilo srebrno, odnosno pozlaćeno.

Šiš je bila vrsta gvozdenog ražnja, malih dimenzija za okretanje malih ražnjića. Aščinski šiš je služio za pečenje doner šiš ćevaba. Vremenom se ovakav šiš izgubio, međutim na osnovu popisa sarajevskih aščinica iz 1770. godine, navedena su tri šiša za ćevabe. Šiš se spremao na način da se u okomitom položaju, na ražanj nabiju veliki komadi mesa ili više manjih, te se pekao na žaru uz stalno okretanje. Krajem XVIII stoljeća u sarajevskim aščinicama se spremao i šiš na šupljikavoj tepsiji koja se postavljala na žar.

Sač je predstavljao kovani željezni ili zemljeni poklopac kupolastog oblika, sa drškom na vrhu, pod kojim se peklo jelo. Sač za pečenje pita se nazivao "sačica" ili "peka", a glineni "pokljuka". Na vrhu sača se nalaze manje rupice, koje služe kao ventili. Ukoliko se jelo peklo u tepsiji, na ognjište se postavlja sadžak, na sadžak tepsija, a na nju sač. Dimenzije sača su obično bile od 35 cm pa do metar. **Maša** je bila lopatica kojom se podizao sač.

Tepsije su okrugle plitke posude za pečenje mesa, pita i sl. Hljevna tepsija služi za pečenje mesa na pače i hljeba. Pervazlija je velika tepsija koja je služila prilikom svečanih događaja, za spremanje baklava, bureka i sl. Kadaifnjak je dublja tepsija u kojoj se pekao i servirao kadaif. Obično je bila ukrašena izrescima i ornamentima. Tepsija **dubočica** je bila slična kadaifnjaku, ali nije posjedovala ornamente. Tepsijica je predstavljala malu bakrenu kalaisanu duboku tepsiju.

Tendžere su predstavljale bakreni kalaisani lonac sa kubali poklopcem. Zapremina joj se kretala od 2 do 20 litara. Tendžere se montiraju na sadžak ispod kojeg gori vatra na ognjištu.

Sadžak je predstavljao željezni tronožac od kovanog željeza. Sadžak – tepsijaš je plitki sadžak izrađen od užeg pljosnatog ili okruglog kovanog željeza i ima oblik zaobljenog trougla. Godine 1815. se spominje i Odžak – kazan koji je bio ugrađen u ašćinsko ognjište. Služio je za spremanje poznatog jela – pače (glavuša).

Kazan je veliki bakreni kotao, koji se mogao prenositi sa mjesta na mjesto zbog ručki za nošenje koje je posjedovao.

Dagare ili crijepe, su glinene posude na kojima se dinstalo jelo. Zemljane tave su tokom XVIII stoljeća najviše korištene. U njoj se jelo peklo, čuvalo na toplom ognjištu i serviralo pred goste direktno iz tave.

Pače – tava je predstavljala ovalnu dublju tavu, u kojoj se pekla glavuša. Funkcija joj je bila da se prilikom pečenja glavuša obuhvati sa svih strana, tako da se ista upola i dinsta, odnosno stvara određeni sok.

Sjecalica (satara) je kuhinjsko oruđe za sjeckanje mesa na panju ili debeloj dasci. Pravougaonog je oblika sa izduženim prednjim donjim uglom i sa kratkom drškom.

Pored navedenog za spremanje jela korišteno je i razno suđe u kojem se donosila voda ili druge tekućine. Od bakra je napravljen **ibrik**, **đugum** i **đugumica**. **Šerbetnjak** ili **kafeni đugum** je sužio za spremanje kahve.

Bardak je predstavljao zemljani sud za vodu, a po obliku je bio sličan ibriku. **Kavonoz** je donesen od strane španskih jevreja krajem XV stoljeća. Služio je za spremanje raznih turšija.

Meterizi je bakrena posuda za nošenje hrane.

Sastoji od četiri posudice za hranu koje su složene na spratove i spojene u jednu posudu. U prvu posudicu se stavljala supa ili čorba, u drugu posudicu glavno jelo kao bosanski lonac, u treću pita ili somun i u četvrtu nešto slatko kao halva. Ljudi su iz kuće nosili ove posude sa hranom na posao i tamo jeli.

Pripremila: Nafija Ljajić, prof. i učenici petog razreda

San je ono što se želi, a život je buđenje

Postojanje čovjeka na ovom svijetu zasnovano je na dvije dimenzije, javi i snu. Da li možemo budni sanjati? Itekako! Spajanje ove dvije dimenzije je bit postojanja, život. Svi mi sanjamo. Najveće snove imamo kao djeca, sanjamo o tome kako će naše odrastanje izgledati, sanjamo da smo odrasli, sanjamo život koji nas čeka. Sanjamo o sitnim, iskrenim, bezazlenim situacijama, nama bitnom događajima.

Svako na svoj način, svako će raditi ono u čemu je dobar. Svaki dječiji san je zasnovan na jednoj pojavi, ljubavi. Ljubav za ono što ćemo postati, za ono što postajemo, ljubav za sve lijepo što nas čeka.

Međutim, postavlja se pitanje, da li odrasli sanjaju, šta kada odrastemo, da li je to to? Čini mi se da odrasli ne znaju sanjati. Kako njihov san izgleda? Da li snovi vremenom iščeznu? Da li je ustvari život odraslih ljudi začarani krug, gdje nemaš puno prostora za snove ili prostora za ostvarivanje snova. Često čujemo izraz „Jedno su želje, a drugo su mogućnosti“, to nam odrasli stalno govore, jedna želja je jedan san. Da li to znači da odrasli više ne sanjaju već samo sagledavaju mogućnosti.

Ono što sigurno znamo jeste da su i odrasli nekad bili djeca, a ona sanjaju. Vjerujem da svaki san može postati java samo ukoliko se trudimo i borimo za ono što želimo. Svaki čovjek može živjeti svoj san jer život spaja dvije dimenzije, jednu koja je sretno naivna, a drugu koja je sretno ispunjena.

Lamija Omeragić VI - 2

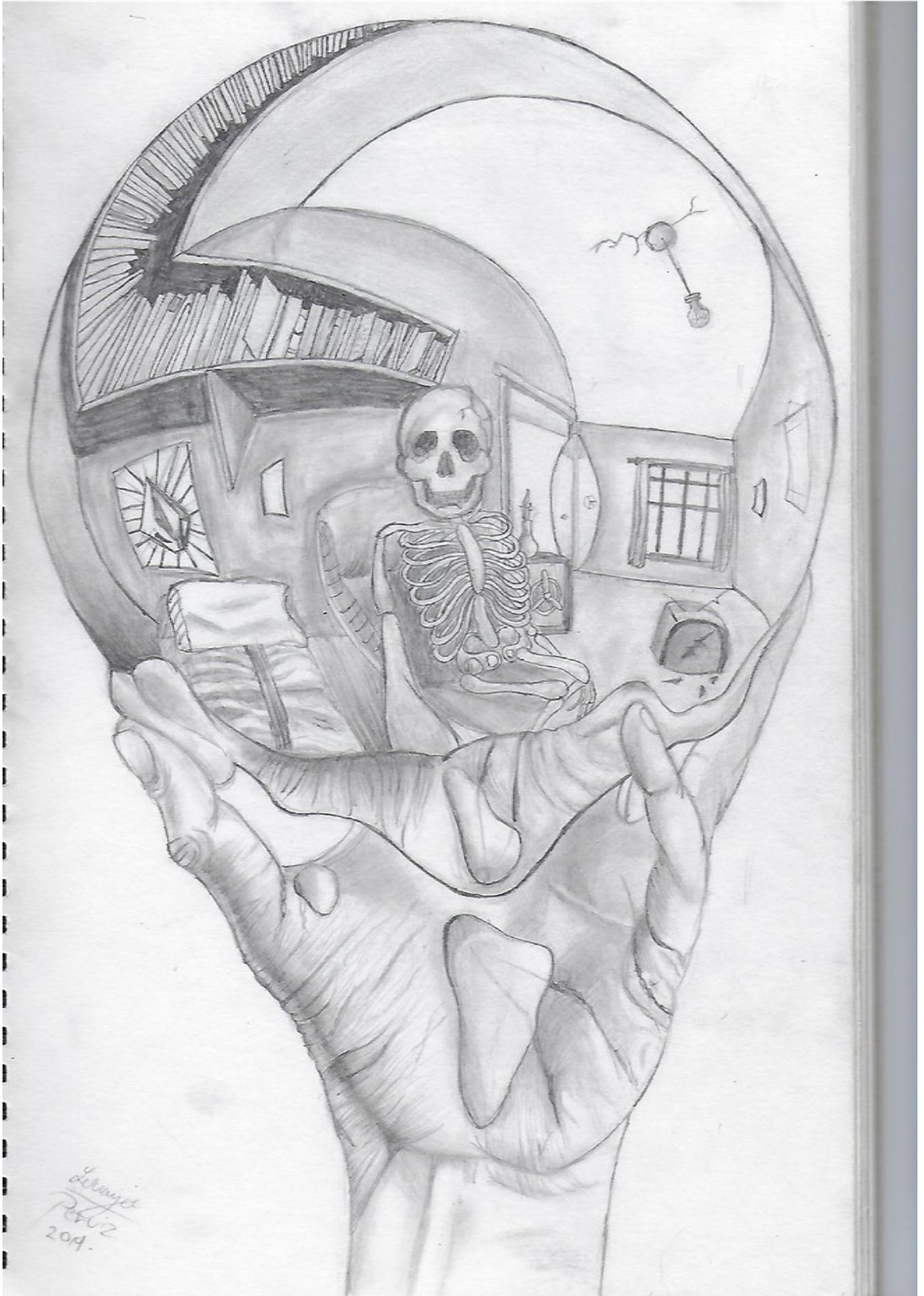
Lamija Perviz VIII - 2

Layla Kalkan VIII - 1

Lejla Žunić VIII - 3

Lamiya Perviz VIII - 2

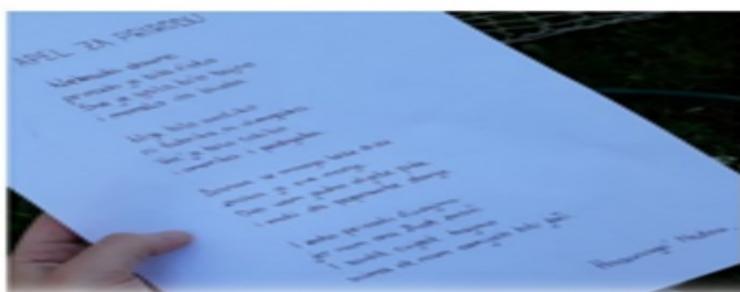
EKO - DATUMI

DAN PLANETE ZEMLJE

April je mjesec buđenja prirode, a 22. april je Međunarodni dan planete Zemlje. Iako svake godine obilježimo na razne prigodne načine ovaj dan, danas je potreba za buđenjem svijesti ljudi o važnosti planete Zemlje naglašenija nego ikad. Našli smo se u središtu virusne pandemije koja je paralizovala cijelu planetu, djecu zatvorila u kuće, ali naši mali kreativci zajedno sa nastavnicom biologije Hajrijom Velić našli su način da i iz kućne izolacije obilježe ovaj dan.

Koliko su kreativni naši učenici dokazuje i ovaj rad. Naime, Alejna i Lamija su crtale rad povodom Dana planete Zemlje različitim likovnim tehnikama i naravno svaka u svom domu, ali to ih nije spriječilo da koristeći informatičko znanje dva rada spoje u jedan i pošalju poruku prijateljstva.

ZANIMLJIVOSTI IZ SVIJETA BIOLOGIJE

TE ČUDESNE MIGRACIJE

MIGRACIJA LEPTIRA MONARHA

Leptir monarh (*Danaus plexippus*) prati primjer ptica selica i prije nego zahлади **migrira** prema toplijim krajevima. Poznat je po svom dugačkom putu migracije (oko 4,000 km) sa granice Kanade i Amerike prema toplom Meksiku gdje provodi zimu i ponovo se vraća na sjever kada zatopli. Tokom godine rađaju se četiri generacije monarha, gdje prosječan životni vijek jedinki iz prve tri generacije iznosi 2-6 tjedana, a četvrta generacija monarha rodi se u septembru i živi 6-8 mjeseci! To je vrlo važno jer ta zadnja generacija rođena u septembru je migrirajuća generacija i ista jedinka monarha u jesen migrira prema jugu i ponovo se na proljeće vraća na sjever.

MIGRACIJA CRVENIH KRABA

Crvena kraba (*Gecarcoidea natalis*) endemična je vrsta Božićnog ostrva, australijske „spoljne“ teritorije, a stručnjaci procjenjuju da je u jednom trenutku na njemu živjelo čak 43,7 miliona odraslih kraba, iako je riječ o maloj teritoriji. Međutim, nakon najeзде žutih „ludih“ mrava, nestalo je čak 10-15 miliona crvenih kraba. Ipak, njihove čudesne migracije i dalje su spektakularne. Tokom većeg dijela godine, one žive u šumama, a krajem godine – uglavnom u oktobru i novembru – one odlaze na obalu zbog razmnožavanja. To putovanje, pri kome ostrvo izgleda kao jedna živahna crvena rijeka, obično traje oko nedjelju dana, ali može da potraje i do 18 dana.

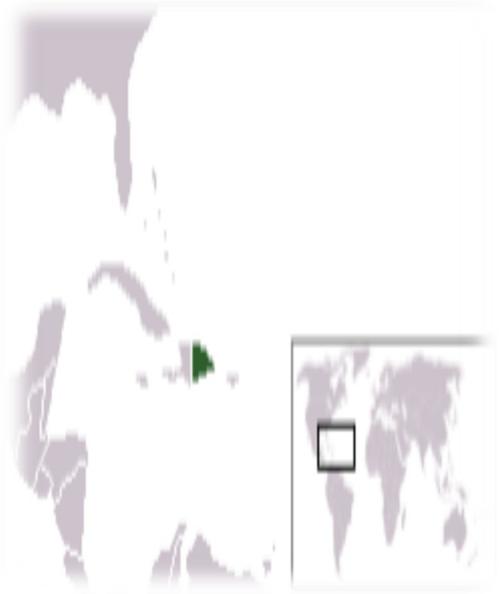
Prilog pripremila:

Hajrija Velić, nastavnica biologije

ZANIMLJIVI KUTAK IZ GEOGRAFIJE

Dominikanska Republika

Dominikanska Republika ili Dominikana, je država u Karibima. Dominikana se nalazi na ostrvu Hispanjola koje dijeli sa Haitijem. Ovo Karipsko ostrvo pripada Velikim Antilima, zajedno sa Kubom, Portorikom i Jamajkom. Glavni i najveći grad Dominikane je Santo Domingo. Dominikana je u geografskom smislu veoma raznovrsna zemlja koja ima sve - spektakularne plaže, kišne tropske šume, močvare i pustinje. Klima na Dominikani je idealna preko cijele godine, tamo vlada vječno ljeto sa 360 sunčanih dana. Ovo je jedna od najjeftinijih država Kariba. Uz muziku i ples, glavna obelježja u Dominikani su dobra hrana i piće. Tropska klima koja je zastupljena u Dominikani, kao i visok nivo vlage u vazduhu, uzrokuju čudesnu vegetaciju koja očarava. U Dominikani se nalaze 32 vrhunski golf terena, tako da je postala najpopularnija golf destinacija u svijetu.

Geografski položaj

Dominikanske Republike

Plaže Dominikanske Republike

ONLINE NASTAVA

U okviru online nastave učenici drugih razreda pokazali su razne aktivnosti (snimali videa za Muzičku kulturu i Tjelesni odgoj, crtali-slikali-oblikovali, pisali pjesme...) U periodu redovne online nastave postigli odlične rezultate, pokazali odgovornost. Postali su zreliji.

i vi slatko sanjajte. Volim vas učiteljice!!

Samo da znate kako su je razveselile Vaše riječi i petice.

Bravo, [redacted]! Tvoji radovi su odmor za oči i dušu!

Hvala Vam draga učiteljice ,evo dijeli sreću sa rođicima iz Nizozemske preko videa

Kad se male i velike ruke slože, sve se može, sve se može!

Dio njihovih razmišljanja ćemo podijeliti:

“...Zanimljiva je ova naša online nastava, svašta smo naučili od naše divne učiteljice. Nadam se da će i ovo brzo proći, da ću sa učiteljicom i drugarima ponovo u školu poći”.

“...Moja škola je sada moj dnevni boravak. Mama kaže da je škola zatvorena jer se pojavio neki virus. Ljudi na televiziji kažu da je opasno i da ne smijemo izlaziti vani. Ja to ne razumijem jer sam mali. Samo želim da krenem u školu, da budem sa drugovima i učiteljicom...”

“Skoro već dva mjeseca kako su kažnjena djeca. Bez škole, ruksaka i klupe stavljeni smo na muke. Rekli su nam : “Neki virus ubija, nastava se online odvija”... Nema moje učiteljice samo na laptopu ispisane rečenice...”

“Neočekivano i brzo zatekao nas je kovid virus. Nismo bili spremni, ali vremenom smo se navikli. Sada imam puno vremena da mogu provoditi sa svojom porodicom. Online nastava mi se sviđa, ali nekako sam sama. Fali mi moja učionica, fali mi moja učiteljica i moji prijatelji iz razreda-graja, užina, smijeh...”.

Kao što kažu naši učenici, svi smo poželjeli školske klupe, druženja, smijeh graju... Jedva čekamo da zajedno sa vama krenemo u nove pobjede, usvajanja novih znanja i postizanje ciljeva uz slogan:

“Kad se male ruke slože, sve se može!”

Super 🌟, puno nam znaci vasa pohvala ,jer dajete na vjetar u ledza da se jos bolje trudimo i bas nam je drago ,sto ste zadovoljni ja majka mozda malo pretjerujem sto je odmah tjeram nesto da nauci ,to je zato samo da nebi zaboravila,a i veoma mi je drago sto sam naucila ovu informatiku, 😊

**ŠKOLA NIJE SAMO UČIONICA – ŠKOLA JE MNOGO VIŠE OD TOGA!
MI NISMO SAMO UČITELJICE I UČENICI, MI SMO JEDNA VELIKA EKIPA!**

VOLIMO TE, MAMA

Učenci III3 su prigodnom priredbom obilježili Dan žena, te izmamili osmijeh, ali i suze radosnice: mamama, nanama, tetkama, ...

Sve recitacije, pjesme i igrokaze, prisutni su nagradili gromoglasnim aplauzom. Učionica je bila ispunjena emocijama, a učenci sa svojom učiteljicom Elvirom Karasoftić, su bili presretni što su podsjetili koliko smo svi jedni drugima važni i svima još jedan dan učinili ljepšim.

PREDSTAVLJANJE MATURANATA

IX-1

JU OŠ "BEHAUDIN SELMANOVIĆ"

IX-2

Generacija
2011/2020

 Ališehović Mak	 Bakaran Džela	 Bećirović Erna	 Razrednica: Izeta Rahić	 Razrednica: Alma Fazlagić	 Ahmetović Harun	 Alić Arabela	 Bajraktarević Mihra			
 Bećirović Anel	 Bećirović Minela	 Brajanović Mahir	 Čaušević Ema	 Dedić Daris	 Delija Tajra	 Bećirović Ervin	 Cuprija Sara	 Džafić Adna	 Dip Belma	 Hajdarević Hamza
 Dudojević Danis	 Dozo Hamza	 Fehrić Lejla	 Ferić Ajla	 Hadžić Amila	 Hasanagić Medina	 Haketa Alma	 Hamzić Adna	 Hodžić Elvin	 Hodžić Lejla	 Hubijar Almedin
 Herac Enis	 Hoda Adrijana	 Imamović Emir	 Karić Nermana	 Kurtić Bilal	 Mušanović Ajla	 Jusubašić Aldijana	 Kuko Merjema	 Murtić Amina	 Mutapčić Ajdin	 Omeragić Arman
 Pinjić Zijad	 Šehović Ilma	 Vatreš Faris	 Velić Selma	 Zunda Amel	 Zunda Anel	 Repuh Neja	 Selimović Imran	 Slatina Anes	 Velić Faris	 Žunić Amar

Iza nas stranice ispisane radostima i tugama školskih dana, iza nas djetinjstvo... Pred nama životne raskrsnice. Gdje i kuda? Krećemo u novo poglavlje noseći najljepše sjećanje na dane provedene u osnovnoj školi. Još jedna generacija u nizu, još jedna stranica ljetopisa, još jedna uspomena, još jedan trag u vremenu...

PONOSI ŠKOLE

Dudojević Danis IX-1 , najbolji učenik u školi ove godine. Odlikaš ,čiji su najdraži predmeti matematika, fizika I geografija. Iz ovih predmeta učestvovao na brojnim takmičenjima I postigao odlične rezultate. Ove godine prvo mjesto iz geografije, pojedinačno i ekipno na općinskom takmičenju, 2. Mjesto iz fizike ,takođe na općinskom takmičenju. Izuzetan učenik, podjednako dobar iz svih oblasti, savjestan, vrijedan, pouzdan. Za Danisa nije postojao težak predmet , niti obaveza kojoj nije svojski pristupio. Omiljen među drugovima , tih I nenametljiv, učenik kojeg morate voljeti.

Bakaran Džejla IX -1 ,odlična učenica sa svim peticama. Veoma svestrana, marljiva , odgoovorna,učenica na koju se uvijek moglo pouzdati . Pohađala mnoštvo različitih sekcija, učestvovala na brojnim takmičenjima i postigla zavidne rezultate., najbolji je prvo mjesto ekipno iz geografije na općinskom takmičenju u IX razredu. Vesela , mila djevojčica, izuzetna drugarica , omiljena u razredu I čitavoj školi.

Velić Selma IX-1, odlikašica sa svim peticama i mnogim uspjesima tokom školovanja. Pohađala mnogo sekcija I dala doprinos na školskim priredbama I takmičenjima. Svestrana I uspješna u svemu. Omiljeni predmet ,Selmi je engleski jezik. Vrlo rado pohađala dodatnu nastavu godinama i postigla odlične rezultate na takmičenjima. Najbolja uškoli I polufinalista Hippo olimpijade iz engleskog jezika prošle godine. Ono što voli strastveno radi da bi ostvarila cilj. Izuzetna drugarica, uvijek spremna pomoći, uzor drugovima u razredu.

Fehrić Lejla IX -1 , izuzetna učenica, sa svim peticama tokom školovanja. Jako talentovana za mnogo stvari . Muzika I pjevanje su je proslavili još od malena. U zadnje vrijeme pokazala i slikarski talenat. Na časove glume je trčeći išla I rado glumila u mnogim igrokazima. Ali nije Lejla samo umjetnica, ona je pohađala još mnogo sekcija I bila uspješna na takmičenjima. Najbolji rezultat je prvo mjesto ekipno iz geografije na općinskom takmičenju ove godine. Ona je i članica Studentskog parlamenta . Lejla je dijete koje ne zna reći “ne mogu”. Svaki atom snage će utrošiti da bi ispunila sve obaveze . Vesela, društvena , otvorena , emotivac kojeg svi vole.

Dovoljno je reci Adna Džafić Oslonac naseg odjeljenja, uzorna učenica, osim odličnim upsjehom, isticala se i u nesebičnoj pomoći svim svojim drugarima, kojima je bila velika podrška . Uvijek nasmijana, iskrena odgovorna i spremna pomoći drugima. Ponosu naš, hvala ti na svojoj dobroti ,pažnji, na pruženoj ljubavi, na svim predivnim osmjesima koji su urezani u naša sjećanja. Hrabro koračaj kroz život i njegovaj sve ono što smo zajedno naučili. Neka te sreća prati!

Sretan ti rođendan, draga moja školo!

Odbrojavam posljednje majske dane, lete brzinom svemirske letjelice. Za sobom ostavljaju sjajne niti dragocjenih uspomena protkane mnogobrojnim ispričanim i neispričanim pričama. Moje misli kreću na čarobno putovanje. Prvi korak i tu sam u sadašnjosti, još jedan korak naprijed i prelazim u budućnost. Nazad se ne pokušavam vratiti jer je iza mene period kojeg se ne želim prisjećati. Ne želim razmišljati o tužnoj i usamljenoj građevini koja po prvi put od svog nastanka, školsku godinu završava bez svoje djece, svojih vrijednih đaka.

Učionice čuda i radosti u jednom danu su zamijenile virtualne učionice bez duše, bez veselih drugara i milog glasa naše učiteljice. Znam, jaka si ti draga moja školo! Držeći se čvrsto za ruke pobijediti ćemo ovo iskušenje i nastaviti dalje u nove riznice znanja još jači, bolji i uspješniji. Ponosit ćeš se sa nama, a mi sa tobom još više. Nisam zaboravila najbitniji dan u godini, tvoj rođendan. Ove godine nismo u

moćnosti da ti pripremimo rođendansku zabavu iznenađenja, molim te ne budi tužna zbog toga! Sljedeći rođendan ćeš imati najbolju zabavu kakvu nikada ni jedna škola nije imala. Tvoja djeca će ti sa ljubavlju pripremiti mnoštvo dramskih, recitatorskih, plesnih i vokalno-horskih izvedbi. Napuhat ćemo ti brdo šarenih balona i napraviti najveću tortu. Pjevat i plesat ćemo dok nas umor ne savlada. Nadoknadit ćemo ti sve ove duge i teške dane samoće, jer si jedino ti bila sama bez svoje porodice, svojih voljenih đaka. Znam da si plakala u dugim i besanim noćima, nisi se radovala novom danu. Uzalud si se nadala da će se sutra oglasiti školsko zvono i da će tvojim hodnicima zavladata neopisiva graja, najprijetnija pjesma za tvoje uši. Tvoja hrabrost je najveća i upravo zbog toga osjećam potrebu da te zagrlim najjačim zagrljajem i da ti kažem bezbroj puta hvala!

Hvala što nas nisi izdala, hvala za izdržljivost, hrabrost i nepokolebljivost u ovim teškim danima iza nas! Virtualne učionice te nikada neće moći zamijeniti! Ova razdvojenost je ojačala našu ljubav i povezanost. Školske klupe ni jedan izum tehnologije ne može zamijeniti, budi mirna i spokojna. Nestrpljivo čekamo dan kada će se tvoja vrata ponovo otvoriti i krenuti u nove pobjede, stvaranje novih generacija. Ostaj nam neustrašiva i istrajna, do novog susreta. Sretan ti rođendan, draga moja školo!

Merjem Trnka IV-1

ZANIMLJIVA MATEMATIKA

Koliko 9 pasa ima nogu, koliko očiju, a koliko glava ?

Koji se jednocifreni broj može postaviti „naglavačke“, a da ostane isti ?
Edin ima 19 godina, Samir je 4 godine mlađi. Koliko godina imaju Edin i Samir zajedno?

Broju koji je za 4 veći od 5 dodaj broj koji je za 2 manji od 10. Koliko si dobio?

U jednom bazenu je 18 djece, a u drugom 12. Koliko djece treba preći iz prvog bazena u drugi, da bi u njima bilo jednako djece?

Amra je zamislila neki broj. Dodala mu je 7, pa oduzela 5 i time je dobila broj 13.

Koji je broj zamislila Amra?

Broj 318 napiši kao zbir 6 jednakih brojeva.

Koji je broj:

- Za 5 veći od 20
- 5 puta veći od 20
- 5 puta manji od 20.

BISERI MUDROSTI

- Početna tačka svakog uspjeha je želja.

Napoleon Hil

- Da bi uspio, tvoja želja za uspjehom mora biti veća od tvog straha od neuspjeha.

Bil Kozbi

- Oni koji se penju stepenicama uspjeha nikad se ne žale da su ostali bez daha.

Eliar

- Prijatelji i dobri maniri će te pratiti i tamo gdje novac ne može ići.

Margaret Valker

- Svako ko prestane učiti je star, bilo da ima dvadeset ili osamdeset godina.

Henri Ford

„Biser“ br.30. JU OŠ „Behaudin Selmanović“;

Viteška br.6, 71000, Sarajevo, BiH